

УДК 528.4:332.3
UDC 528.4:332.3

DOI:10.33744/0365-8171-2024-116.1-161-170

ПЛАНУВАННЯ ТА ЕФЕКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

PLANNING AND EFFECTIVE USE OF LAND OF TERRITORIAL COMMUNITIES

Мамонов Костянтин Анатолійович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри земельного адміністрування та геоінформаційних систем, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, Харків, Україна, e-mail: kostia.mamonov2017@gmail.com

<http://orcid.org/0000-0002-0797-2609>

Штерндок Ернест Сергійович, кандидат технічних наук, доцент кафедри земельного адміністрування та геоінформаційних систем, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, Харків, Україна, e-mail: shterndok@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0003-1107-7401>

Халіков Сергій Анатолійович, здобувач кафедри земельного адміністрування та геоінформаційних систем, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, Харків, Україна, e-mail: serhii.khalikov@kname.edu.ua

<https://orcid.org/0009-0005-7439-9864>

Вяткін Роман Сергійович, кандидат технічних наук, доцент кафедри земельного адміністрування та геоінформаційних систем, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, Харків, Україна, e-mail: viatkinr@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-8807-9988>

Анотація. Встановлено, що важливим елементом розвитку місцевого самоврядування є забезпечення функціонування й розвитку територіальних громад. За останні роки зростання значення територіальних громад у системі використання земель. Зокрема, збільшується рівень повноважень та відповідальності за результати використання земельно-майнового комплексу, забезпечення ефективності використання земель. Визначені напрями та особливості забезпечення розвитку територіальних громад, враховуючи нормативно-правові аспекти їх функціонування. Доведена актуальність теми дослідження щодо визначення напрямів планування та забезпечення ефективності використання земель.

Досягнута мета дослідження щодо визначення напрямів та виокремлення особливостей планування й забезпечення ефективності використання земель територіальних громад. Вирішені завдання: визначення напрямів планування територій; виокремлення чинників, що впливають на рівень ефективності використання земель територіальних громад; характеристика та застосування методу оцінки рівня ефективності використання земель територіальних громад; визначення напрямів підвищення ефективності використання земель територіальних громад.

У результаті дослідження визначено несуттєвий рівень ефективності використання земель територіальних громад у більшості регіонів. Поряд з цим, на низькому рівні визначено цей показник у Донецькому, Луганському та Херсонському регіонах. Така ситуація пов'язана із внутрішніми і зовнішніми дисбалансами, впливом наслідків агресії РФ.

Для підвищення ефективності використання земель територіальних громад запропоновані відповідні заходи.

Ключові слова: планування та ефективне використання земель, територіальні громади, геопросторовий розвиток, регіони, методи оцінки показників, інтегральний метод оцінки, заходи підвищення ефективності використання земель, геоінформаційні системи.

Вступ. Важливим елементом розвитку місцевого самоврядування є забезпечення функціонування й розвитку територіальних громад (ТГ). За останні роки зростання значення ТГ у системі використання земель. Зокрема, збільшується рівень повноважень та відповідальності за результати використання земельно-майнового комплексу, забезпечення ефективності використання земель.

Для забезпечення геопросторового розвитку територіальних громад розроблено та застосовується нормативно-правове забезпечення. Зокрема, комплексний план просторового розвитку території територіальної громади визначає планувальну організацію, функціональне призначення території, основні принципи і напрями формування єдиної системи громадського обслуговування населення, дорожньої мережі, інженерно-транспортної інфраструктури, інженерної підготовки і благоустрою, цивільного захисту, охорони земель та інших компонентів навколишнього природного середовища, формування екомережі, охорони і збереження культурної спадщини та традиційного характеру середовища населених пунктів, а також послідовність реалізації рішень, у тому числі етапність освоєння території [1].

Визначені напрями та особливості забезпечення розвитку територіальних громад, враховуючи нормативно-правові аспекти їх функціонування:

- виокремлені складові Програми комплексного відновлення території територіальної громади (її частини);
- визначені складові Комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади;
- формування комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади, генеральний план населеного пункту, детальний план території;
- сформовано порядок та особливості надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад;
- визначення формату електронних документів комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади, генерального плану населеного пункту, детального плану території;
- забезпечення відносин щодо взаємодії у системі розвитку територіальних громад;
- виокремлення особливостей формування територіальних громад;
- забезпечення державної підтримки добровільного об'єднання територіальних громад та добровільного приєднання до об'єднаних територіальних громад;
- розроблення, реалізація та моніторинг плану відновлення та розвитку регіонів і планів відновлення та розвитку територіальних громад;
- організація співробітництва громад;

- характеристика форми співробітництва територіальних громад;
- забезпечення державного стимулювання, фінансування та моніторинг співробітництва;
- характеристика напрямів припинення співробітництва даними [1–6].

Поряд з цим, на недостатньому рівні вирішуються питання відносно планування та забезпечення ефективності використання земель. Крім того, особливого значення мають зміни траєкторії землекористування з негативної та позитивну, забезпечуючи зростання ефективності.

Таким чином, тема дослідження щодо визначення напрямів планування та забезпечення ефективності використання земель є актуальною.

Огляд існуючих теоретичних розробок. Проблемні питання щодо функціонування та розвитку територіальних громад висвітлені у наукових розробках [7–10].

Для забезпечення планування територій та ефективності використання земель ТГ проводиться аналіз нормативно-правового забезпечення із виокремленням просторових, містобудівних, екологічних, безпекових, інвестиційних, інноваційних інфраструктурних, соціальних чинників [11–20].

Таким чином, для планування та забезпечення ефективності використання земель територіальних громад систематизовані теоретичні підходи, що враховують функціональні, просторові, містобудівні, нормативно-правові, безпекові, стейкхолдерні, екологічні, інфраструктурні, інвестиційні, соціальні, інноваційні, системні ознаки і характеристики.

Метою дослідження є визначення напрямів та виокремлення особливостей планування й забезпечення ефективності використання земель територіальних громад. Завданнями дослідження є:

- визначення напрямів планування територій ТГ;
- виокремлення чинників, що впливають на рівень ефективності використання земель територіальних громад;
- характеристика та застосування методу оцінки рівня ефективності використання земель ТГ;
- визначення напрямів підвищення ефективності використання земель територіальних громад.

Виклад основного матеріалу. Важливим документом, що впливає на розвиток територіальних громад для забезпечення планування територій, є пілотний Проект USAID «Впровадження вимог Закону України № 711-IX від 17.06.2020 р. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель», яким визначаються етапи та особливості розроблення комплексних планів Роганської та Пісочинської територіальних громад Харківської області [21].

Представлені етапи розробки комплексного плану розвитку територіальних громад свідчать про системний характер сформованого категоріального апарату, що враховує просторове, містобудівне, екологічне забезпечення.

Слід зазначити, що територіальний розвиток як системна категорія, що визначається позивними згущеннями і формує якісно новий стан порівняно із минулим. Такі зрушення забезпечують вплив просторових, містобудівних, екологічних, інвестиційних чинників. На це чітко вказується у розробках [7, 9, 10].

У цьому контексті визначаються просторове забезпечення для формування напрямів розвитку територіальних громад: границя території; ортофотоплани масштабу 1:10000 на всю територію громади, 1:2000 та 1:5000 на території населених пунктів; аерофотознімки, по яким створені ортофотоплани; елементи орієнтування аерофотознімків; матеріали фотофіксації з застосуванням безпілотних літальних апаратів для територій, які змінилися з часу створення ортофотопланів; наявні топографічні карти в масштабах 1:10 000, 1:5000, 1:2000, 1:500; перелік офіційних назв елементів вуличної-дорожньої мережі; інформація про території та об'єкти лісового, природо-заповідного фонду, рекреаційного та оздоровчого призначення; схеми проходження автомобільних доріг, розташування об'єктів трубопровідного транспорту, наземних та підземних інженерних мереж; межі земельних ділянок, відомості про які зареєстровані у Державному земельному кадастрі, у векторному вигляді; інформація, яка повинна бути внесена у додаткові атрибутивні поля землевпорядного та містобудівного призначення [21].

Виокремлені безпекові елементи об'єднаних територіальних громад:

1. Економічні: рівні інфраструктури, інновацій, безробіття, корупції, фінансової грамотності.
2. Соціальні: рівень доходів громадян, стан здоров'я, рівень освіти населення, належні санітарні умови.
3. Інформаційні: рівень розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, достовірність даних, доступність даних, доступ до мережі інтернет.
4. Екологічні: рівні забрудненого атмосферного повітря, забруднених земельних ресурсів, відходів, стан природно-заповідного фонду, рівень забруднених водних ресурсів [22].

Слід вказати на необхідність формування системи безпеки територіальної громади, яка виступає багаторівневою системою, що забезпечує розвиток шляхом реалізації відповідних напрямів. У цьому контексті необхідно відзначити роботи [23]. Крім того, враховуються безпекові параметри відносно протидії наслідкам агресії РФ.

Розвиток територіальних громад залежить від напрямів та особливостей планування територій, які визначаються просторовими, містобудівними, екологічними й безпековими параметрами. Крім того, визначаються функціональні параметри формування та здійснення планування територій, впливу на цей процес соціальних, стейкхолдерних, інноваційно-інвестиційних чинників.

Для забезпечення ефективності використання земель ТГ формується кількісна основа, яка розробляється шляхом застосування багаторівневої системи показників та інструментарію інтегральної оцінки.

На основі визначених показників побудована багаторівнева система показників оцінки рівня ефективності використання земель ТГ. Виокремлено локальний, системний, груповий та інтегральний рівні, що формуються відповідними показниками. Визначені локальні та системні функціональні, просторові, містобудівні, екологічні, нормативно-правові, безпекові, інвестиційні, стейкхолдерні, інфраструктурні, соціальні, інноваційні показники рівня ефективності використання земель територіальних громад. На груповому рівні сформовані показники, що характеризують напрями та особливості функціонування ТГ і показників, що визначають регіональні аспекти функціонування ТГ. На інтегральному рівні визначається відповідний узагальнюючий показник рівня ефективності використання земель територіальних громад.

Для оцінки локальних чинників застосовуються аналітичні й експертні методи. На інших рівнях будуються відповідні оцінні моделі. Таким чином, Запропоновані напрями розробки інтегрального методу:

- формування інформаційно-аналітичного забезпечення визначення ефективності використання земель ТГ;
- виокремлення функціональних, просторових, містобудівних, екологічних, нормативно-правових, безпекових, інвестиційних, стейкхолдерних, інфраструктурних, соціальних, інноваційних чинників, що впливають на забезпечення ефективності використання земель ТГ;
- побудова та застосування багаторівневої системи показників оцінки рівня ефективності використання земель;
- визначення локальних функціональних, просторових, містобудівних, екологічних, нормативно-правових, безпекових, інвестиційних, стейкхолдерних, інфраструктурних, соціальних, інноваційних показників із застосуванням експертних і аналітичних методів;
- розробка моделей оцінки системних показників із використанням моделі середньої арифметичної;
- оцінка системних функціональних, просторових, містобудівних, екологічних, нормативно-правових, безпекових, інвестиційних, стейкхолдерних, інфраструктурних, соціальних, інноваційних показників;
- розробка моделей оцінки групових показників із використанням моделі середньої геометричної;

- оцінка групових показників, що характеризуються напрямками і особливостями функціонування територіальних громад і регіональними аспектами і впливають на ефективність використання земель територіальних громад;
- розробка інтегральної моделі;
- визначення вагових коефіцієнтів із застосуванням методу аналізу ієрархій;
- оцінка інтегрального показника рівня ефективності використання земель територіальних громад;
- інтерпретація отриманих результатів.

Інтегральний показник забезпечення рівня ефективності використання земель територіальних громад визначається із застосуванням відповідної моделі:

$$I_{EL} = k_{EL_1} \times EL_1 + k_{EL_2} \times EL_2, \quad (1)$$

де I_{EL} - інтегральний показник забезпечення рівня ефективності використання земель ТГ, відн. од.;

k_{EL_1}, k_{EL_2} – вагові коефіцієнти, що характеризують взаємний вплив групових чинників та які визначаються за методом аналізу ієрархій, відн. од.;

EL_1, EL_2 – групові показники рівня ефективності використання земель регіонів, відн. од.

У результаті дослідження визначено інтегральний показник рівня ефективності використання земель територіальних громад (рис. 1)

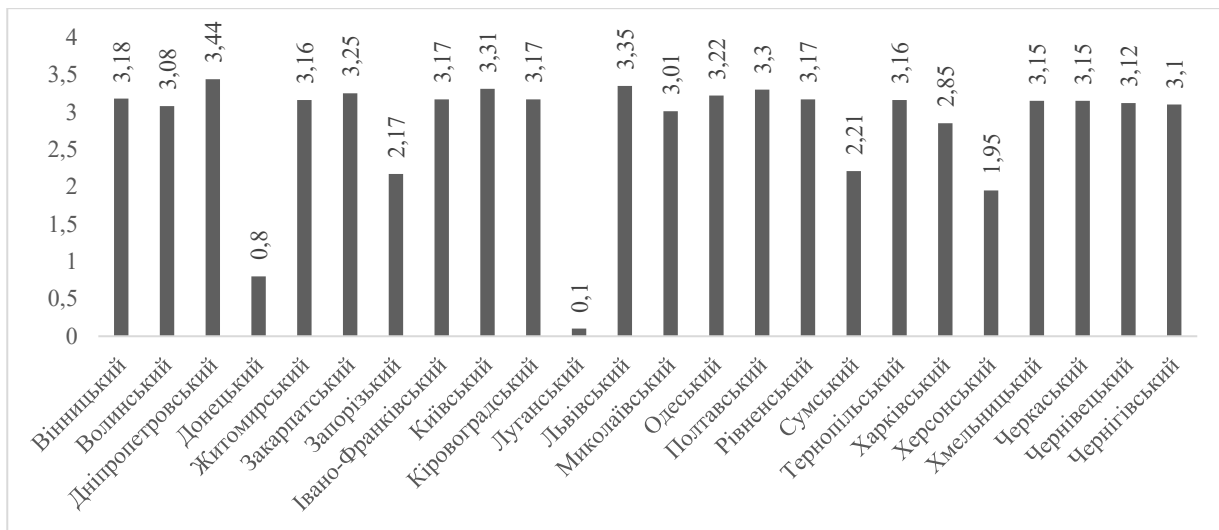

Рисунок 1 – Результати оцінки інтегрального показника забезпечення рівня ефективності використання земель територіальних громад, відн. од. (розроблено авторами)

Figure 1 – Results of the assessment of the integral indicator of ensuring the level of efficiency of land use of territorial communities, relative units (developed by the authors)

Для інтерпретації отриманих результатів запропонована шкала рівня ефективності використання земель територіальних громад (табл. 1).

Таблиця 1 – Шкала значень інтегрального показника відносно рівня ефективності використання земель територіальних громад, відн. од. (розроблено авторами)

Table 1 – Scale of values of the integral indicator relative to the level of efficiency of land use of territorial communities, relative units (developed by the authors)

Значення інтегрального показника	Рівень ефективності використання земель
0	відсутній
0,01 – 2	низький
2,01 – 4	несуттєвий
4,01 – 6	помірний
6,01 – 8	суттєвий
8,01 – 9,99	високий
10 і більше	абсолютний

Висновки. У результаті дослідження визначено несуттєвий рівень ефективності використання земель територіальних громад у більшості регіонів. Поряд з цим, на низькому рівні визначено цей показник у Донецькому, Луганському та Херсонському регіонах. Така ситуація пов’язана із внутрішніми і зовнішніми дисбалансами, впливом наслідків агресії РФ.

Для підвищення ефективності використання земель територіальних громад запропоновані відповідні заходи, спрямовані на:

- забезпечення ефективного функціонування громад;
- розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад;
- зростання впливу процесів децентралізації на функціонування територіальних громад; активізації напрямів використання геоінформаційних систем у ТГ;
- розвитку партнерських та договірних умов;
- зростання рівня формування та застосування просторового забезпечення формування та використання земель територіальних громад;
- забезпечення інтегрованого розвитку території територіальної громади;
- забезпечення екологізації використання земель територіальних громад;
- подальший розвиток формування та використання нормативно-правового забезпечення функціонування територіальних громад;
- забезпечення економічної, соціальної, інформаційної, екологічної, фізичної, енергетичної, політичної, військової, техногенної безпеки територіальних громад;
- забезпечення стимулювання інвестиційної діяльності щодо формування та використання земель територіальних громад;
- зростання рівня ефективності стейкхолдерних відносин;
- зростання рівня ефективності формування та використання інфраструктури територіальних громад;
- збільшення рівня соціального забезпечення територіальних громад;
- зростання рівня формування та реалізації інноваційних напрямів для забезпечення функціонування територіальних громад;
- активне застосування сучасних геоінформаційних систем для формування та використання земель.

Перелік посилань

1. Про регулювання містобудівної діяльності. Закон України № 3038-VI від 17.02.2011. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3038-17>
2. Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад. Документ 853-2021-п від 28.07.2021. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/853-2021-п#Text>.
3. Про землеустрій. Закон України № 858-IV від 22.05.2003. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/858-15>.
4. Про місцеве самоврядування в Україні. Закон України № 280/97-ВР від 21.05.1997. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр/page6>.
5. Про добровільне об'єднання територіальних громад. Закон України. Документ 157-VIII від 14.05.2020. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text>.
6. Про співробітництво територіальних громад. Закон України. Документ 1508-VII від 04.04.2023. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18#Text>.
7. Мамонов К. Територіальний розвиток використання земель регіону: напрями та особливості оцінки: монографія. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 403 с.
8. Пронько Л. М., Затайдух К. Ю., Чорний Я. І. Економічний розвиток територіальних громад: сутність, особливості та стратегічні перспективи. Економіка та суспільство. Менеджмент. 2024. Вип. 29. <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3428/3356>.
9. Mamonov K., Nesterenko S., Radzinskaya Y., Dolia O. City lands investment attractiveness calculation. Geodesy and Cartography. 2019. Vol. 68. №. 1. pp. 211–223.
10. Mamonov K., Wen Mingming, Kondratyuk I. Formation of investment attractiveness of territories: experience of coastal regions of China. Приазовський економічний вісник. 2020. Випуск 2 (19). С. 171–176.
11. Про топографо-геодезичну та картографічну діяльність. Закон України. Документ 353-XIV від 08.06.2023. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/353-14#Text>.
12. Про містобудівний кадастр. Постанова Кабінету міністрів України № 559 від 25.05.2011. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/559-2011-п#Text>.
13. Про охорону навколишнього природного середовища. Закон України. Документ 1264-XII від 08.10.2023. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>.
14. Про інвестиційну діяльність. Закон України. Документ 1560-XII від 10.10.2022. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>.
15. Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні. Закон України. Документ 1116-IX від 17.09.2023. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1116-20#n2>.
16. Про затвердження Порядку та методології проведення оцінки інвестиційного проекту із значними інвестиціями. Постанова Кабінету міністрів України. Документ 312-2024-п від 12.03.2024. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/312-2024-п#n1>.
17. Про критичну інфраструктуру. Закон України. Документ 1882-IX від 01.01.2024. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1882-20#Text>.
18. Про соціальні послуги. Закон України. Документ 2671-VIII від 31.12.2023. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>.

19. Про державну допомогу сім'ям з дітьми. Закон України. Документ 2811-ХІІ від 16.09.2022. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-12#Text>.

20. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні. Закон України. Документ 875-ХІІ від 01.01.2024. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12#Text>.

21. Розробка комплексних планів: Посібник для громад за результатами пілотного Проекту USAID «Впровадження вимог Закону України №711-ІХ від 17.06.2020 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель»» при розробленні комплексних планів Роганської та Пісочинської територіальних громад Харківської області. https://decentralization.ua/uploads/library/file/817/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%B4%D0%BB%D1%8F_%D0%B3%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%B4.pdf

22. Бакурова А. В., Діденко А. В. Формування системи безпеки об'єднаних територіальних громад. Наукові перспективи. 2022. № 6(24). С. 203–214.

23. Kucherova H., Didenko A., Kravets O. Modeling information transparency of economic entities under uncertainty. Proceedings 7th International Conference on Modeling, Development and Strategic Management of Economic System (MDSMES 2019). Atlantis Press. 2019. <https://www.atlantispress.com/proceedings/mdsmes-19/125919215>

PLANNING AND EFFECTIVE USE OF LAND OF TERRITORIAL COMMUNITIES

Mamonov Kostiantyn A., Doctor of Economic Sciences, Professor, Department of Land Administration and Geographic Information Systems, O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv, e-mail: kostia.mamonov2017@gmail.com, tel. +380992917354, <http://orcid.org/0000-0002-0797-2609>

Shterdok Ernest S., Candidate of Technical Sciences, Docent of the Department of Land Administration and Geographic Information Systems, O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv, e-mail: shterdok@ukr.net, tel. +380934289234, <https://orcid.org/0000-0003-1107-7401>

Khalikov Serhii A., Graduate student of the Department of Land Administration and Geoinformation Systems, O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv, e-mail: serhii.khalikov@kname.edu.ua, <https://orcid.org/0009-0005-7439-9864>

Vyatkin Roman S., Candidate of technical sciences, docent of the Department of Land Administration and Geographic Information Systems, O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv, e-mail: viatkinr@gmail.com, tel. +380950034439, <https://orcid.org/0000-0001-8807-9988>

Summary. It has been established that an important element of local self-government development is ensuring the functioning and development of territorial communities. In recent years, the importance of territorial communities in the land use system has increased. In particular, the level of authority and responsibility for the results of the use of the land and property complex, ensuring the efficiency of land use, has increased. The directions and features of ensuring the development of territorial communities have been determined, taking into account the regulatory and legal aspects of their functioning. The relevance of the research topic in determining the directions of planning and ensuring the efficiency of land use has been proven.

The goal of the research in determining the directions and identifying the features of planning and ensuring the efficiency of land use of territorial communities has been achieved. The tasks solved: determining

the directions of planning of territories; identifying factors that affect the level of efficiency of land use of territorial communities; characterizing and applying the method for assessing the level of efficiency of land use of territorial communities; identifying directions for increasing the efficiency of land use of territorial communities.

As a result of the study, an insignificant level of efficiency of land use of territorial communities has been determined in most regions. Along with this, this indicator was determined at a low level in the Donetsk, Luhansk and Kherson regions. This situation is associated with internal and external imbalances, the impact of the consequences of the Russian Federation's aggression.

Appropriate measures have been proposed to increase the efficiency of land use in territorial communities.

Keywords: planning and efficient use of land, territorial communities, geospatial development, regions, methods of evaluating indicators, integrated evaluation method, measures to improve land use efficiency, geographic information systems.

References

1. On the regulation of urban development activities. Law of Ukraine. Document 3038-VI dated 17.02.2011. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3038-17> [in Ukrainian].
2. Some issues of providing subventions from the state budget to local budgets for the development of comprehensive spatial development plans for the territories of territorial communities. Document 853-2021-п dated 28.07.2021. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/853-2021-п#Text> [in Ukrainian].
3. On land management. Law of Ukraine. Document 858-IV dated 22.05.2003. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/858-15> [in Ukrainian].
4. On local self-government in Ukraine. Law of Ukraine. Document 280/97-BP dated 21.05.1997. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вп/page6> [in Ukrainian].
5. On the voluntary association of territorial communities. Law of Ukraine. Document 157-VIII dated 14.05.2020. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text> [in Ukrainian].
6. On cooperation of territorial communities. Law of Ukraine. Document 1508-VII dated 04.04.2023. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18#Text> [in Ukrainian].
7. Mamonov, K. (2020) Territorial development of land use in the region: directions and features of assessment: monograph. Kharkiv: O. M. Beketov KhNUMG, 403 p. [in Ukrainian].
8. Pronko, L. M., Zataydukh, K. Yu., Chorny, Ya. I. (2024) Economic development of territorial communities: essence, features and strategic prospects. Economy and Society. Management. Issue. 29. <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3428/3356> [in Ukrainian].
9. Mamonov, K., Nesterenko, S., Radzinskaya, Y., Dolia, O. (2019) City lands investment attractiveness calculation. Geodesy and Cartography. Vol. 68. №. 1. pp. 211–223.
10. Mamonov, K., Wen, Mingming, Kondratyuk, I. (2020) Formation of investment attractiveness of territories: experience of coastal regions of China. Azov Economic Bulletin. Vol. 2 (19). pp. 171–176 [in Ukrainian].
11. On topographic, geodetic and cartographic activities. Law of Ukraine. Document 353-XIV dated 08.06.2023. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/353-14#Text> [in Ukrainian].
12. On urban planning cadastre. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine. Document 559 dated 25.05.2011. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/559-2011-п#Text> [in Ukrainian].

13. On environmental protection. Law of Ukraine. Document 1264-XII dated 08.10.2023. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text> [in Ukrainian].
14. On investment activities. Law of Ukraine. Document 1560-XII dated 10.10.2022. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> [in Ukrainian].
15. On state support for investment projects with significant investments in Ukraine. Law of Ukraine. Document 1116-IX dated 09/17/2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1116-20#n2> [in Ukrainian].
16. On approval of the Procedure and methodology for conducting an assessment of an investment project with significant investments. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine. Document 312-2024-п dated 12.03.2024. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/312-2024-п#n1> [in Ukrainian].
17. On critical infrastructure. Law of Ukraine. Document 1882-IX dated 01.01.2024. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1882-20#Text> [in Ukrainian].
18. On social services. Law of Ukraine. Document 2671-VIII dated 31.12.2023. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>.
19. On state assistance to families with children. Law of Ukraine. Document 2811-XII dated 15.09.2022. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-12#Text> [in Ukrainian].
20. On the foundations of social protection of persons with disabilities in Ukraine. Law of Ukraine. Document 875-XII dated 01.01.2024. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12#Text> [in Ukrainian].
21. Development of comprehensive plans: A guide for communities based on the results of the USAID pilot project “Implementation of the requirements of the Law of Ukraine №. 711-IX dated 17.07. 2020 «On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine Regarding Land Use Planning» when developing comprehensive plans for Rohansk and PISOCHYNSK territorial communities of Kharkiv region. https://decentralization.ua/uploads/library/file/817/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%B4%D0%BB%D1%8F_%D0%B3%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%B4.pdf [in Ukrainian].
22. Bakurova, A. V., Didenko, A. V. (2022) Formation of a security system for united territorial communities. Scientific perspectives. № 6(24). pp. 203–214 [in Ukrainian].
23. Kucherova, H., Didenko, A., Kravets, O. (2019) Modeling information transparency of economic entities under uncertainty. Proceedings 7th International Conference on Modeling, Development and Strategic Management of Economic System (MDSMES 2019). Atlantis Press. <https://www.atlantispress.com/proceedings/mdsmes-19/125919215>